

СПОСІБ ПРОВЕДЕННЯ БАГАТОРАЗОВИХ ВИМІРІВ

Розглядається новий спосіб організації багаторазових вимірювань. Дотепер приймали, число n багаторазових вимірювань ціле. Однак воно може бути й дійсним. Забезпечується це в такий спосіб. Якщо проводиться вимірювання партії N деталей, то якась частина N_1 з них може вимірятися n_1 раз, а якась частина N_2 - n_2 раз. У цілому на партію з N деталей припадає $n_{\Sigma} = n_1 + n_2$ вимірювань. При цьому число n багаторазових вимірювань, що припадає на одну деталь, дорівнює $n = n_{\Sigma} / N$ може бути дійсним. При цьому довірна ймовірність результатів вимірів практично не змінить свого значення. Пропонований спосіб одержання дійсних значень n дозволяє значно підвищити продуктивність процесу вимірювання у порівнянні з традиційним, що оперує з цілими значеннями n . Так, наприклад, якщо з умов необхідної точності досить забезпечити число багаторазових вимірів $n = 1,2$ замість $n = 2$, той час вимірювань зменшиться на 40%.

У матеріалах доповіді аналізуються також різні закони розподілу похибки вимірювального приладу при проведенні одно- та багаторазових вимірювань. На основі доведеної теореми про максимум диференціальної ентропії випадкової величини, обмеженої кінцевими межами при заданих математичному очікуванні і дисперсії, запропоновано використовувати отриманий композиційний закон розподілу. У випадку, якщо дисперсія $D < (b - a)^2 / 12$, де b і a , що обмежують межі, зазначена композиційний закон є зрізаним нормальним. Якщо $D = (b - a)^2 / 12$, то закон є рівномірним, а у випадку $D > (b - a)^2 / 12$ - двомодальним.

Наводяться закони розподілу, що були одержані на основі згорток щільностей розподілу випадкових величин, що відповідає їх сумі. Показано, що в більшості випадків, для визначення мінімально необхідного числа багаторазових вимірів, що забезпечують необхідну якість, доцільно використовувати зрізаний нормальний закон розподілу. При цьому його параметри вибираються з умови необхідної дисперсії, яка забезпечується потрібним числом багаторазових вимірювань.